

Ujság

8 évf. - 14 szám | független politikai napilap | SALONTA, 1936 január 18. szombat

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SANDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Körülbelül 4 millió deficittel zárul Salonta város ezévi költségvetése

Hosszu évek során át nem lehet reális költségvetéssel dolgozni. Sem a közintézményeknél, sem az egyéni magángazdálkodásban. Saját háztartásunkról tudjuk minduntalan, mennyire módosítani kell költségvetési tételünket és még így is baj van a túl magas kiadási tétellel, amelyet sehogysem lehet összeegyeztetni egyre gyengülő bevételi forrásunkkal. Így van ezzel az állami, megyei és városi költségvetés is. Azzal az óriási különbséggel, hogy amíg a magángazdálkodásban a bevételhez arányítjuk kiadási tételünket, addig a közintézményeknél a kiadási tételekhez kell a bevételi tételeket emelni. A kiadási tételek azok mind reális alapon készülnek, viszont évek óta a bevételi elképzelések mindig illuzóris álom csupán.

Salonta város 1935—36. évi költségvetése március 31. zárul. Tudvalevő

a villanytelep, a városi gazdaság, valamint a városi legelő külön költségvetéssel dolgozik, ennél fogva Salonta város 1934—36. évi költségvetése ebben az esztendőben körülbelül 12 millió 400 ezer lei körül hullámozik.

Nem a Koronában, hanem a főtéren verték véresre a zsidókat szidalmazó perecest

Tegnap lapszámunkban részletesen beszámoltunk arról a kínos incidensről, amelyet Magda Iván péksüteményárus provokált ki, aki zsidóellenes érzelmeinek nyomdafestéket nem tűrő szavakkal adott kifejezést.

Az incidensnek súlyosabb következményei nincsenek, mert Magda Iván sérüléseit a kórházban bekötötték.

Előreláthatólag 4 millió deficittel fog zárulni a város ezévi költségvetése. Ha a kintlevő taxákat, amely 800 ezer leire tehető a város behajthatná, akkor sem lehet Salonta város jövőévi költségvetése 9 milliónál nagyobb, ha reális alapon készül. De hol lehet ma széles e világon reális költségvetésről beszélni, amikor csak az egyre emelkedő kiadásokat ismerjük, de a fedezetül szolgáló bevételi források sehogysem akarnak a hideg, érzéketlen számokból vérkeringést jelentő valutáris értékévé változni?

Itt említjük meg, hogy nem a Koronában, hanem a főtéren provokálta ki viharos jelenetét Magda Iván, akit természetesen csattanós érvekkel térített észre egy néhány arahaladó fiatalember.

Magda Iván különben tegnap este újabb botrányt provokált a főtéren. A rendőrség meguntta Magda Iván állandó botrányait és minden valószínűség szerint illetőségi helyére továbbítják, mégpedig Sighetul-Marmatiere, ott aztán kipasszírozhatja magát a nagyszámú zsidóság között.

Schussnigg kancellár Prágába érkezett

Schussnig osztrák kancellár, megérkezett Prágába, ahol ünnepélyesen fogadták. — A külföldi sajtó, ugymond, — messze túlmenő kombinációkat fűz prágai utazásához és mindezek nem fedik a tényeket. Ausztria kül- és belpolitikája nem kerül módosításra és nekünk csak egyetlen célunk van: a béke.

Egy millió lei értékű angol fontot loptak el a cernăuți vonaton egy angol állampolgártól

Cernăuți-ből jelentik: A cernăuți gyorsvonatban vakmerő lopás történt. Moscovici Solomon, amerikai állampolgártól egy millió értékű angol fontot loptak el. A rendőrség keresi a tetteseket.

Késedelmet szenved az utburkolatok kijavításához szükséges cementlapok elkészítése

A város árlejtés útján 2000 folyóméter cementpallót készített. Zsibrita Márton készítette ezeket a cementpallókat, mivel az ő ajánlata volt a városrészre a legelőnyösebb. Tekintettel arra, hogy a bucuresti központi

árlejtési bizottság jóváhagyása megkésve érkezett Salontára, ennél fogva Zsibrita Márton sem készítheti el a megjelölt időre a cementlapokat.

Csak a salontai járásbírószágon nem lesz jan. 20-21-22-én tárgyalás, a törvényszék megtartja tárgyalásait

Tegnap lapszámunkban a főispáni hivatal közlése szerint megírtuk, hogy a községi választások következtében január 20—21—22-én sem a salontai járásbírószágon, sem az oradeai törvényszéken nem lesznek tárgyalások.

Az Oradeán megjelenő „Szabadság” és „Napló” értesítése alapján közöljük, hogy az

oradeai törvényszéken a községi tanácsválasztás idején sem szünetel a tárgyalás és a beidézetteknek meg kell jelenniük.

Ettől függetlenül a salontai járásbírószágon január 20—21—22-én tárgyalási szünet lesz és a bíróság új tárgyalási napot tűz ki, amelyet majd újabb idézéssel fog közölni az érdekeltekkel.

A „Szép Lydia“ tündöklése és bukása

Egy kémnő regénye

Genfből jelentik: A szép Lydia Oswald története egyike azoknak a szomorú kémregényeknek, melyekhez nem kell fantázia: a sors egymaga is elég fantasztikussá tett! A szép Lydia 1934 szeptemberében tűnt fel Genfben, a Népszövetség folyosóján, mint egy svájci ujságíró titkárnője. Egymásután ismerkedik meg a népszövetségi palotában az ujságírókkal és diplomatákkal. Rengeteg embert ismer meg és mindenki szívesen elbeszélget a szép leánnyal.

Esténként megjelent a „Bavaria“-ban, a „Népszövetség kocsmájában“, amint ez a kávéház magát nevezi nagyon finoman, disztigváltan viselkedett.

1935 januárjában megdöbbenve értesültünk Genfben, hogy Lydia Oswaldot a francia kémelhárító iroda

Brestben, az egyik legfontosabb francia hadikikötőben letartóztatta.

A letartóztatás Genfben óriási feltűnést keltett, — mert igen nagy volt azoknak a száma, akik Lydiát ismerték. A párizsi lapok azt írták, hogy az utóbbi 50 esztendő egyik legnagyobb kémkedési ügyének jöttek nyomára Lydia Oswald letartóztatásával. Az eset részletei egyébként a következők voltak:

Lydia Oswald Genfből a népszövetségi közgyűlés befejeztével egyenesen Párizsba utazott. Egy ideig ott élt, majd Toulonba ment, a nagy francia hadikikötőbe. Toulonban összeköttetést keresett a tisztekkel. Innen Brestbe utazott, ahol néhány nap múlva letartóztatták. A letartóztatás izgalmas körülmények között ment végbe. Lydia Oswald Brestben együtt töltötte idejét Jean de Forceville fiatal tiszttel, akibe halálosan beleszeretett. Jean de Forceville a legújabb és legutolsó típusu francia hadihajón teljesített szolgálatot. Lydia két hétig volt a tisztnél Brestben. A francia kémelhárító iroda tett pontot erre a szerelemmel kevert kémhistóriára,

amennyiben a szép Lydiát abban a pillanatban tartóztatták le, amikor a párizsi gyorsra akart felszállni és érzékenyen bucsuzott barátjától. Lydia Oswaldot és de Forceville-t letartóztatták és így a fiatal tiszt a legrettegetesebb gyauuba keveredett: idegen hatalom számára való kémkedéssel vádolták!

„Köszönöm Emilt“

Oswald munkáját világosan megmutatták a nála talált iratok, jegyzetek, feljegyzések és fényképek. Igen

ügyesen csinálta dolgát, rengeteg információja volt, nemcsak Brestre, de Toulonra vonatkozólag is. Sok kroit, skiccet találtak nála a hadihajókról, az ágyuk helyéről, a kapitányi fülke elhelyezéséről, (ami hadihajón a legnagyobb titok), azonkívül magukról az erődítményekről.

A kémelhárító osztály II. irodája figyelte állandóan Oswaldot touloni tartózkodása óta. Letartóztatása előtti napon az „Emile Bertin“ nevű legújabb aknavető fedélzetén ebédelt néhány tiszttel.

Történetesen ez a legnagyobb aknavetője a francia haditengerészetnek és másnap kellett volna első nagyobb útjára indulni az Antillák felé.

Röviddel letartóztatása előtt Oswald titokzatos táviratot kapott Genfből, melyet a kémelhárító iroda elfogott:

„Köszönöm Emilt. Foglalkozik-e a csövekkel?“

A cső szó, franciául információt is jelenthet, ennek következtében a távirat úgy értelmezhető, hogy megkapták az „Emile Bertin“ aknavetőről szóló információkat és újabbakat várnak. Ugyanez a titokzatos ember Genfből 5000 frankot küldött Oswaldnak. Amit a rendőrség megállapított, az volt, hogy Oswald Franciaország kárára és Németország javára kémkedett.

Jean de Forceville ellen nem találtak semmilyen terhelő adatot és minden jel arra mutat, hogy a fiatal tiszt és Lydia szerelemre lobbantak egymás iránt,

anélkül, hogy a tiszt tudta volna,

hogy Lydia egy idegen kormány részére dolgozik.

A későbbi nyomozások során sem találtak semmi terhelő adatot, de Forceville ellen, akit felmentettek,

Lydia Oswaldot azonban kilenc hónapi fegyházra ítélték.

A büntetés azért ilyen enyhe, mivel a kémelhárító iroda megállapította, hogy a kémnőnek nem volt módjában fontos katonai titkokat elárulni, mivel leveleit a kémelhárító iroda elfogta és jegyzeteit még nem dolgozta fel.

szétszedni, egy vasdarabbal kezdte kalapálni. A gránát felrobbant sja gazdának egyik karját leszakította és a fején is súlyosan megsebesítette. Életveszélyes állapotban szállították a zalai kórházba.

Na és melyik a vevő

— Óh, a jó kereskedő már akkor ismeri a vevőt, amikor bejön az üzletbe.

— Hogyan?

— Ha bejön egy ur, leveszi a kalapját és összeüti a bokáját, — az valamelyik egyesület számára gyűjt.

— Aztán?

— Ha bejön egy ur, nem köszön és még a kalapját sem veszi le...

— Az vevő.

— Nem. Az végrehajtó.

— Na és melyik a vevő?

— Aki egyáltalán nem jön be.

Modern szőnyegek!

GOBELIN KELIN FÜGGÖNYÖK!

Legújabb színes munkához minták érkeztek

Csipke különlegességek, fejdíszek, rózsák ruhára, zsemper és angóra pamutok nagy választékban

Rubinné Minerva áruház

Hirdessen az

„Az Ujság“-ban

A TÖREKVÉS MSC első farsangi táncos teaestélyét

színi összes helyiségében! Tea jegy 15 lei! Táncverseny! Értékes díjak! A Törekvés tagjait jóbarátait ezúton hívja meg a Rendezőség

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Mindenki kedvence Zsuzsa O'Brien a világsiker aratott

Uránia

FEL A KEZEKKEL

című grandiózus filmremekben, péntek, szombat 9, vasárnap 6 és 9 órákor
Előzőleg a mindenki által elismert legújabb Fox Journal

Tul drága lesz Salonta városának a tervbe vett 4 új városi adóvégrehajtó alkalmazása

Körülbelül 800 ezer lei inkasszá-
latlan adóhátraléka van Salonta váro-
sának. Állítólag azért, mert a város-
nak nincs megfelelő létszámú adó-
végrehajtója. Mi azon a véleményen
vagyunk, hogy a mai gazdasági viszo-
nyok mellett nem éppen az a baj,
hogy nem áll elég végrehajtó a város
rendelkezésére, hanem ennél sokkal
nagyobb az a baj, hogy az adófizető
alanyok már a kicsavart citromhoz
hasonlók, amiből már nem sokat
csurgathat még az adóprés sem.

Arról van szó, hogy a város
vezetősége tervbe vette, hogy április
1. hatállyal négy új adóvégrehajtót
alkalmaz fejenként kétezer lei havi
fizetéssel. A város vezetősége abból
indul ki, hogy erősebb szorgalmazás
mellett jobban folyik az inkasszó.
Lehetséges, hogy az új adóvégrehaj-
tók kipihent erővel és erős lendülettel
rafeküsznek a városra és a kintlevő-
ség 60 százalékát beinkasszálják, vagyis

480 ezer leit. Ezzel szemben négy
adóvégrehajtó évi fizetése 96 ezer lei,
tehát kereken és pontosan 20 száza-
lékba kerül, ha az egész kintlevőség
60 százalékát beinkasszálja az új
végrehajtó sereg.

Nem szabad azonban elfelejteni,
hogy ebben a kintlevőségben rengeteg
a kéteskövetelés, jobban mondva a
behajthatatlan adó. Tehát nem való-
színű, hogy csupán 20 százalékba ke-
rül az adóhátralék inkasszója.

Kihangsúlyozottan ismételjük,
hogy a kintlevőség jórésze nem azért
nem folyik be, mert nincs megfelelő
létszámú adóvégrehajtója a városnak,
hanem mert a lakosság lekintélyes
része a szószeros értelmében nyomorog,
nem csak, hogy adót nem képes
fizetni, de a megélhetésre szükséges
táplálkozás előteremtése is meddő és
gigászi küzdelem számára. Ilyen adó-
alanyokkal nem sokra mennek majd
az új adóvégrehajtók sem.

Miért nem kap skarlátelleni oltóanyagokat Salonta városa

Az elmúlt év őszén a vármegyei egész-
ségügyi hivatal ígéretet tett, hogy a skarlát-
járvány leküzdése érdekében Salontán beolt-
ják 1—15 éves korig az összes gyermekeket.

Maga a skarlátjárvány is megunta a vé-
dőlások utáni hosszú várakozást és önma-
gától egyre csökkent. Pár héttel ezelőtt ismét
felütötte a fejét. Január elseje óta 22 skarlát

anyag rendelkezésére, ennél fogva csak a
megye székhelyek városait látja el a bucu-
resii egészségügyi hivatal oltószerekkel.

Szerencse, hogy az ujonnan fellépő
skarlátjárvány csak könnyebb befolyásu meg-
betegedéseket okoz. A most nyilvántartott
skarlátbetegek között mindössze két felnőtt
beteg van, a többi megbetegedés 2—15 éves
gyermekek között történt.

**Középiskolát végzett
fiu**

nyomdász

tanulónak

felvétetik az

„Az Ujság” nyomdájában

Mielőtt eladja próbálja meg, hogy arany,
ezüst tárgyakért legtöbbet fizet Orendi
Lajos ékszerész.

S P O R T

A román sportbéke delegáció budapesti útja

Bucurestiből jelentik: Az UFSR küldött-
sége, amelynek már január első napjaiban fel-
kellett volna utaznia Budapestre, a román—
magyar sportbékével kapcsolatos ügyek meg-
tárgyalására, mint ismeretes bizonyos irások
kérdése miatt elhalasztotta útját. Az irások
azóta megérkeztek a fővárosba, úgy hogy a
közeli napokban utrakél a delegáció Budapest
felé. Talán mégis lesz a dologból valami.

A futballbírók új szabályzata

Bucurestiből jelentik: A bírósövetség új
szabályzattervezete elkészült. A tervezet fon-
tos reformja, hogy a jövőben azokat a bíró-
kat, akik szabály-nemtudásról tesznek bizony-
ságot, első ízben dorgálással, visszaesés esetén
pedig felfüggesztéssel büntetik. A tervezet azt is
kimondja, hogy polgári állás nélküli bírók,
mindaddig, amíg munkanélküliek nem vezet-
hetnek mérkőzéseket. Csak független egyének
vehetik kezükbe a bírói sipot...

Laky--Györi hátvédpár a Ferencváros csapatá- ban

A Ferencváros közvetlen védelme igen
gyenge. Az egyesület vezetősége most elha-
tározta, hogy úgy Korányit, mint Polgárt ki-
hagyja a csapatból és helyettük a Laky—
Györi hátvédpárt fogják szerepeltetni.

NAC-Ripensia

mérkőzést terveznek Bucurestibe január hu-
szonkötödikére. Ez lenne az új szezon első
komolyabb mérkőzése.

Huszonhatezer lej fizetést kap Kovács Franciaországban

Kovács, előbb a NAC majd a Ripensia
újabbban a francia US Valencennes játékosa
új egyesületével kötött szerződése értelmében
amely két évre szól, havi kétezer frank (hu-
szonhatezer lei) fizetést kap. A Ripensia kü-
lönben hír szerint 200.000 lej lelépést kapott
Kovácsért.

Libamáját legmagasabb

árban veszek.

Schleierné,

Str. Reg. Carol II. 26.

Hőcipő, hőcsizma legolcsóbb bevásárlási hely

Női harisnyák, nyakkendők, kalapok, kötöttáruk, komólcipők, gyerekcipők nagy választékban

IMPREGNALT VIKTORIA KEMÉNY GALLÉR KAPHATÓ!

Kovács Lajos divatáruháza (Fenyvesi gyógyszerár mellett)

Elefántviadal Indiában

Kalkuttából írják: Az indiai maharadszák palotáiban gyakran játszódnak le olyan barbár jelenetek, melyekhez hasonló, csak a spanyol bika- viadalon lehet látni. Arénának a nagy palota udvarát használják és itt azután a legkülönbözőbb állatok küzdelmét mutatják be. Párducokat, medvéket, vadbivalyokat, sőt bengáliai tigrist is vezetnek elő. Ezek az állatok azután élet-halálharcot vívnak egymással a nézők szórakoztatására.

Az udaipuri maharadszák legkedvesebb szórakozása az elefántviadal, amely két elefánt párbajából áll. Erre a célra külön egy vad elefántot tart a maharadsza. A vad elefántot bilincsbe verik és a kastély udvarán tartják addig, míg elérkezik a viadal napja. Ez a vad elefánt annyira dühöng, hogy összetapos mindent, ami a közelében van. A vastag fatörzseket gyufaszálként törí ketté és jókora szikladarabokat vagpos ide-oda ormányával.

A viadal napján összegyűlnek Udaipur összes lakói a palota előtt, hogy teljes pompájában láthassák maharadszájukat. Az uralkodó nem sokára el is foglalja helyét hivatalnokai kíséretében a tribünön és erre beeresztik a nézőket is. Az arénába vezető egyik kapun egy másik elefántot hoznak be és azután szabadon eresztik a vadelefántot. A vadelefánt nekirohan a most behozott állatnak, az kénytelen védekezni és erre megindul a küzdelem életre és halálra.

Az elefántok hosszú agyaraikkal és ormányukkal küzdenek. A föld szinte reng hatalmas patáik ütése alatt és a nézők mozdulatlanul figyelik a borzalmas küzdelmet. A párviadal legtöbbször gyorsan ér véget és annak résztvevője kimulik. Néha azonban egyforma erős a két állat és előfordul hogy a küzdelem egy óra hosszat is eltart, aminek végén azután kimerülten rogy össze, mindkét elefánt. Ilyenkor szétválasztják őket és a vadelefántot újból bilincsbe verik.

A maharadsza elefántjait egyébként igen gondosan ápolják. Heteként egyszer a palota közelében levő tóhoz viszik és alaposan megmossák és megkefélik őket. Ezt nagyon szeretik a vastagbőrűek. Körmenetek alkalmával tarka színekkel mázolják be az elefántokat.

Bizony vad, kegyetlen és műveletlen lelkiségre való dolgok ezek az állatviadok és sötét árnyékot vetnek a nagyfényben élő maharadszák lelkivilágára.

Hirdessen az „Az Ujság-ban“

Nyomtatvány,

n é v j e g y

legolcsóbban

az „Az Ujság“

nyomdájában. Piața Uniri 13.

* VASUTI MENETREND *

Érvényes 1936. jan. 10-től

Indul	Érk.	Ind.	Érkezik
Oradeáról	Salonta Mare		Aradra
2.55	3.52	4.02	6.13
7.40	8.37	8.42	10.41
12.45	13.40	13.47	15.30
20.18	21.15	21.21	23.26
Arad			Oradea
2.36	4.51	5.01	6.00
7.23	9.32	9.39	10.40
14.37	16.25	16.33	17.26
21.20	23.38	23.48	0.48
Holod			Oradea
4.38	6.30	6.37	7.39
15.44	Motor 17.23	17.27	18.27
Oradea			Holod
6.52	Motor 7.51	7.54	9.44
16.12	17.10	17.24	19.26
Salonta-Mare			Kötegyán
6.45			7.01
14.40			14.56
Kötegyán		Salonta-Mare	
7.28		7.44	
16.12		16.28	

Vállalatok figyelmébe!

A nemzeti munkavédelméről szóló törvény értelmében január hónapban benyújtandó

deklaráció-blanketta

kapható a

Székely könyv- és papírzletben

Felhívás

A Magyar Párt vezetősége által rendezett román nyelv oktatás e hó 20-án, hétfőn este pontosan 8 órakor veszi kezdetét, a Magyar Házban. Jelentkezni még lehet Bagosi Sándor pártelnöknél. Az oktatás díja személyenként havi 75 lei.

Magyar testvéri üdvözléssel a Vezetőség.

Tip. „Az Ujság“ nyomdája Salonta

Értesítés

Értesitem Salonta és vidéke közönségét, hogy műhelyemben mindennemű **rézműves és vízvezeték szereléseket, valamint gőz és központi víz fűtés szerelést, összes fémek autogénnel való hegesztését** szakszerű vállalom. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, teljes tisztelettel:

Porcsalmy József
rézműves és szerelő
Calea Reg. Maria

Istentisztelet

Az oradeai uti izr. templomban a péntek esti istentisztelet 5 órakor kezdődik. Szombat beköszöntése 4 óra 50 perckor van.

Rádióműsor

Péntek, január 17. Bucuresti. 18 Zenekar. 20.15 Lentezek. 21 Hegedű. 21.30 Ének. 22 Lipse. 23.15 Vendéglői zene Budapest. 1.05 Balaljkazenekar. 2.30 Szalonzene. 5.10 Diáklélóra. 6.30 Cigány zene. 7.25 Előadás. 7.55 Részletek magyar operettek. 10 A német rádió Európa — hangversenyének közvetítése. 11.25 Jazz-zene Sebő Miklós énekszámaival. 12.10 Hanglemezek.

Szombat, január 18. Bucuresti. 18 Katonazene. 20.15 Lemezek. 20.35 Közvetítés az Operaházból. 1 Vendéglői zene

Budapest. 2 Hanglemezek. 5.10 Mese. 6 Hárfakettős. 6.30 Mit üzen a rádió. 7 Cigányzene. 8.10 Előadás. 8.40 Hangverseny. 10.45 Közvetítés Párizsból. 12.30 Táncalemezek.

Meghiúsított államcsíny Bulgáriában

Szófiából jelentik: Kolev ezredes, belügyminisztert és Kalandarov volt vezér ezredet, a volt pénzügyminiszter fivérét nap este államcsíny kísérlete címén letartóztatták.

Mercur cipőszalón

az őszi szezonra kivételes **olcsó árak** mellett készít **női, férfi és gyermek cipőket**. Ugyiszintén polgári és tiszti **csizmákat**, valamint vízmentes **vadász cipőket**. **Calea Reg. Ferdinand. 8. Nagy Gyula háza**

Tanulót felveszek.

Eladó egy 3 lámpás rádió, egy himnuszgép és egy fekete férfi öltöny. Carol II. 35.

Eladó egy drb. 170 kg-os zsírmal. Balogh László, Str. Mihai Viteazul 40.

ELADÓ egy ágy Str. Arany 23.

ARANY, ezüst tárgyakat, valamint arany ezüst érmeket, legmagasabb napi áron be. SZABÓ órák Piața Uniri 1/b.